

Biuletyn Wydarzeń Krajowej Sieci Grup Partnerskich

Nr 53, czerwiec 2011

W numerze:

Wydarzenia w Grupach Partnerskich:

- Tradycje kulinarne Małopolski - str. 2
- IX Święto Organizacji Pozarządowych - str. 3
- Wizyty studialne we Wrzosowej Krainie - str. 4
- IV Polski Kongres Odnowy Wsi - str. 4
- Warsztaty żeglarskie nad bieszczadzkim morzem - str. 5
- Warsztaty terenowe: Od Sanoka do Dynowa - str. 6
- 4 miliony franków szwajcarskich wsparcia na rozwój turystyki na obszarze LGD - str. 6
- Hej sobótka, sobótka - przedstawienie plenerowe - str. 7
- Jesteśmy gotowi na „Dom kultury+” - str. 8
- Nowa infrastruktura dla rowerzystów na Szlaku Bursztynowym - str. 8
- Drugie Święto Wina - str. 9
- Wizyta studyjna gości z Osetii - str. 10

Sekretariat Krajowej Sieci Grup Partnerskich:

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska
Ul. Św. Krzyża 5/6, 31-028 Kraków
Tel. 012 430 24 65
www.fpds.pl
www.grupypartnerskie.pl

Kontakt:

Barbara Kazior
Koordynator Grup Partnerskich
Email: barbara.kazior@fpds.pl

Anna Jarzębska
Specjalista ds. Grup Partnerskich
Email: anna.jarzewska@fpds.pl

Ewa Trojan
Email: ewa.trojan@fpds.pl

II. Wydarzenia w Grupach Partnerskich

TRADYCJE KULINARNE MAŁOPOLSKI

(WIŚNICZ - CHROSTOWA - LANCKORONA, 17-19 CZERWCA 2011)

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Raby” w dniach 17 – 19 czerwca 2011 realizowało krajowy projekt współpracy wraz z pięcioma innymi lokalnymi grupami działania tj. Echo Puszczy Bolimowskiej, Ziemia Chełmońskiego – Wielkopolska; Puszcza Białowieska – Podlasie; Świątówid – Wielkopolska, Gościniec 4 Żywiotów. Celem ogólnym projektu współpracy jest zachowanie i walerizacja dziedzictwa kulturowego. Celem szczegółowym jest kultywowanie tradycji kulinarnych poprzez prezentację potraw regionalnych z obszaru działania LGD biorących udział w projekcie.

Spotkanie rozpoczęło się w piątek 17 czerwca na zamku w Wiśniczu, gdzie powstała pierwsza polska książka kucharska Compendium Ferculorum – albo zebranie potraw. Po wizycie w wiśnickim zamku uczestnicy udali się na kolację do ratusza, gdzie poznali się wzajemnie, przedstawili swoje reprezentacje oraz uzgodniono szczegóły przebiegu kolejnych dni. W sobotę w Chrostowej, na terenie Zespołu Szkół w Dąbrowicy odbyła się „**Biesiada Regionalna**”. Od godzin porannych w pracowniach gastronomicznych przystąpiono do wielkiego gotowania potraw, które potem były prezentowane na biesiadzie, jak również w niedzielę w Lanckoronie. W Dąbrowicy przeprowadzono konkurs na rosół. Bezkonkurencyjny okazał się rosół z kury zielononóżki kurapatwanej, podany z makaronem radziwiłłowskim, który przygotowali przedstawiciele LGD „Echo Puszczy Bolimowskiej”. Po przeprowadzeniu konkursu i prezentacji potraw rozpoczęto biesiadę przy muzyce Kapeli Ludowej „Łapanowanie”. Gościem specjalnym projektu był redaktor naczelny portalu potrawyregionalne.pl Leszek Horwat oraz „Jasia Fasolowa”, czyli Janina Molek z Tropia, która słynie z wyrafinowanego kunsztu gotowania oraz potraw z tzw. „Pięknego Jasia z Doliny Dunajca” - fasoli zarejestrowanej na liście produktów tradycyjnych MRiRW.

Podczas trzeciego dnia projektu uczestnicy zawitali w Lanckoronie. Tegoroczny Jarmark Świętojański zdominował **pierwszy Festiwal Smaków „Smaki Łączą Regiony”**, gdzie nasi uczestnicy wystawiali się na stoiskach. Niełatwe zadanie stanęło przed jury, gdyż do degustacji przedstawiono ponad 40 potraw i produktów w czterech kategoriach: smarowidło, zupa, drugie danie i deser. Główne nagrody otrzymali: **I miejsce w kategorii: smarowidło – smalec LGD „Dolina Raby” (przygotowany przez KGW z Grabia)**, **I miejsce w kategorii: zupa – chłodnik LGD „Ziemia Chełmońskiego”**, **I miejsce w kategorii: drugie danie: gęszyna z kaszą LGD „Ziemia Chełmońskiego**, **I miejsce w kategorii: deser – „Marcinek” LGD „Puszcza Białowieska”**. Natomiast „Lanckoroński Aniołek Potraw Regionalnych” trafił do LGD „Świątówid” za anielski smak wielkopolskich zrazów z kaszą i burakami.

Po konkursie odbył się koncert kapeli folkowej „Transkapela”, który porwał publiczność w świat folkloru. W Lanckoronie odbyło się również „Forum Smaków” – seminarium prezentujące działania podejmowane przez LGD dla wsparcia rozwoju produktu lokalnego. O tworzeniu marki i

produktu lokalnego wykład przeprowadziła Olga Gałek z Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych (MiLA), a pani Jasia Fasolowa wypiekła dwie blachy pasztetu z „Pięknego Jasia z Doliny Dunajca”. Wzbudziła tym ogromny zachwyt, a uczestnicy mogli naocznie doświadczyć tego, co można zrobić z produktem regionalnym.

Projekt zakończy się wydaniem broszury w ilości ok. 3000 egz., w której zostanie zawarty dorobek kulinarny poszczególnych lokalnych grup działania. Dziękujemy wszystkim uczestnikom projektu za udział i zaangażowanie. LGD „Dolina Raby” reprezentowały: **Koło Gospodyń Wiejskich z Grabia, Koło Gospodyń Wiejskich z Olchawy, Strażaczki z OSP Łazany, Przedstawicielki Gminnej Rady KGW z Gdowa.**

IX ŚWIĘTO ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH - EUROPEJSKI ROK WOLONTARIATU (KRAKÓW, 4 CZERWCA 2011)

4 czerwca w Nowej Hucie na Alei Róż odbyło **IX Święto Organizacji Pozarządowych**, zorganizowane przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa. Impreza ta jest adresowana do mieszkańców Krakowa i służy promowaniu działalności krakowskich organizacji pozarządowych, w szczególności z obszaru Nowej Huty. Podczas trwania całej imprezy krakowskie organizacje pozarządowe mogły zaprezentować się na specjalnie przygotowanych stoiskach, prezentując swoje działania i ich rezultaty oraz

zachęcać mieszkańców do współpracy. Przewidziano liczne atrakcje m.in. konkurs plastyczny w namiocie MOWIS i rodzinne wiosłowanie w namiocie Uczniowskiego Klubu Sportowego Salwator NPS. Organizatorzy zaplanowali też m.in. koncerty, pokazy taneczne, gimnastyczne, cyrkowe, występ chóru GOSPEL. Imprezę zakończył występ zespołu rockowego Aston Martini.

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Nowej Huty podejmuje działania na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej, pomaga w rozwiązywaniu problemów mieszkańców dzielnicy. Bierze aktywny udział w rewitalizacji Nowej Huty, starając się o jej rozwój. Podczas IX Święta Organizacji Pozarządowych Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Nowej Huty prezentowało swoje dotychczasowe osiągnięcia oraz program realizowany w latach 2005 - 2013 – Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze Wsparcia Dziennego. Do placówek uczęszcza ok. 90 dzieci mieszkających w Nowej Hucie. Świetlice środowiskowe mieszczą się w 3 lokalizacjach: „Potworki” na os. Kalinowym, „Zwariowane Aniołki” na os. Wysokim i „Gwiazdeczki” na os. Albertyńskim. Dużym zainteresowaniem mieszkańców Krakowa, w szczególności rowerzystów, cieszył się promowany przez Stowarzyszenie szlak rowerowy Nowa Huta – Dłubnia, stanowiący pętlę międzynarodowego Bursztynowego Szlaku Greenways.

Nasze Stowarzyszenie wspólnie z Urzędem Miasta Krakowa prowadzi **Nowohuckie Centrum Informacji**, które mieści się na os. Centrum B 9 w Nowej Hucie, a także działa na rzecz włączenia się we współpracę ze społecznością lokalną Nowej Huty oraz propagowania informacji dotyczących planów rozwoju i zagospodarowania tej dzielnicy. Działania te obejmują w szczególności: współpracę z mieszkańcami, potencjalnymi inwestorami i wszystkimi osobami oraz instytucjami zainteresowanymi rewitalizacją Nowej Huty, inicjowanie i organizację działań na rzecz aktywizacji Nowej Huty, w szczególności: gromadzenie oraz udzielanie informacji, oferty turystycznej i kulturalnej miasta, zwłaszcza Nowej Huty, z uwzględnieniem informacji ekologicznej, zbieranie i przekazywanie do władz Miasta wniosków i inicjatyw dotyczących rewitalizacji Nowej Huty, gromadzenie danych pomocnych w procesie rewitalizacji Nowej Huty, działalność w zakresie promocji społecznej i gospodarczej Nowej Huty.

WIZYTY STUDIALNE WE WRZOSOWEJ KRAINIE

W dniu 6 czerwca br. na terenie Wrzosowej Krainy miała miejsce jednodniowa wizyta studyjna. Gościliśmy tym razem grupę z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, liczącą 27 osób. Uczestników wizyty przywitaliśmy w sali konferencyjnej w Starym Młynie w Chocianowie, gdzie zapoznaliśmy ich z historią Lokalnej Grupy Działania „Wrzosowa Kraina” oraz z produktem lokalnym. Następnie grupa zwiedzała poradzieckie bunkry w Wilkocinie. W kolejnej części dnia goście mieli niezapomnianą okazję uczestniczyć w warsztatach ceramiczno-łkackich w Gospodarstwie Agroturystycznym „Amazonka” w Ostaszowie, które prowadziły Panie Leokadia Adamowicz i Aleksandra Niemczyk. Po obiedzie grupa mogła bliżej zapoznać się z atrakcjami zapewnionymi przez gospodarstwo „Amazonka”. Zaś wieczorem po całym wyczerpującym i bogatym w nowe doświadczenia dniu, wszyscy mogli biesiadować do późna.

11 czerwca br. w godzinach popołudniowych odwiedzili nas przedstawiciele LGD „Dolina Stobrawy”. 20-osobowa grupa w programie wizyty studyjnej w pierwszej kolejności odwiedziła Panią Bogusię Naruszewicz i jej pachnące ziołami gospodarstwo „Gajówka Głuszec” w Borówkach. Kolejnego dnia wizyty odbyła się prezentacja w sali szkoleniowej w „Starym Młynie” - p. Prezes Barbara Sulma zaprezentowała działalność Stowarzyszenia i Fundacji Wrzosowa Kraina oraz lokalnych producentów. Niedzielną obiad przy suto zastawionym stole goście zjedli w Gospodarstwie Państwa Świerszczów „Wiekowa Chata pod starym dębem”. Następnym atrakcyjnym punktem wizyty były warsztaty piernikowe przeprowadzone przez Panią Wandę Kuzyszyn, podczas których uczestnicy wizyty samodzielnie próbowali sztuki zdobienia pierników.

Pod koniec czerwca Wrzosową Krainę odwiedziła kolejna grupa gości. Tym razem na jeden dzień zawitali do nas członkowie Stowarzyszenia Pegaz z Jeleniej Góry. Tradycyjnie już goście poznali nasze najlepsze i najciekawsze inicjatywy oraz miejsca. Uczestnicy wizyty skorzystali z oferty warsztatowej. Swoje umiejętności mogli doskonalić podczas warsztatów ceramiczno-łkackich i zielarskich. Odwiedzili również dwa punkty Ekomuzeum Wrzosowej Krainy: Pasiekę Maja w Krępie oraz Wrzosową Chatę w Borówkach. Ponadto z zainteresowaniem zwiedzali zespół pałacowo-parkowy w Chocianowie oraz odrestaurowany chocianowski rynek ze słynną w okolicy różową pompą.

IV POLSKI KONGRES ODNOWY WSI (KRZYŻOWA GM. ŚWIDNICA, 9-11 CZERWCA 2011)

W dniach 9-11 czerwca 2011 w Międzynarodowym Centrum Konferencyjnym w Krzyżowej odbył się **IV Polski Kongres Odnowy Wsi**, którego organizatorem był Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Kongres przebiegał pod hasłem „**Partnerstwo gminy i sołectwa w odnowie wsi**”, które miało na celu zwrócenie uwagi na znaczenie współpracy pomiędzy lokalnymi samorządami i ich sołectwami jako kluczowymi partnerami w procesie odnowy wsi w Polsce

i Europie. Przedsięwzięcie to było także wspaniałą okazją do wymiany doświadczeń między regionami i instytucjami realizującymi tą niezwykle cenną inicjatywę.

Do udziału w Kongresie zostali zaproszeni przedstawiciele samorządów lokalnych, przedstawiciele grup odnowy wsi, Lokalne Grupy Działania oraz wszelkie organizacje działające na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. *Odnowa wsi to nie tylko budowanie świetlic i innych obiektów na wsi, to przede wszystkim wspaniały przykład partnerstwa między sołectwami, gminami, powiatami, samorządami województwa i rządem* – mówił do przybyłych gości Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi M. Sawicki. Podczas dwudniowych obrad, w których wzięli udział przedstawiciele samorządów lokalnych, grup odnowy wsi, Lokalnych Grup Działania oraz organizacji działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, miały miejsce także: prezentacje projektów, panele dyskusyjne i warsztatowe oraz kiermasze produktów lokalnych. Wrzosową Krainę i jej produkty prezentowali: Bożena Michalik z Osieka, Wanda Kuzyszyn z Przemkowa oraz zespół folklorystyczny „Wesoła Gromadka” z Gromadki. Trzeci dzień Kongresu przeznaczony był na wizyty studyjne. Uczestnicy mogli zapoznać się z kilkunastoma inicjatywami odnowy wsi dolnośląskich. Zawitali m.in. do Wilkocina w gm. Przemków.

WARSZTATY ŻEGLARSKIE NAD BIESZCZADZKIM MORZEM (POLAŃCZYK, 3-5 CZERWCA 2011)

W dniach 3-5 czerwca 2011r. odbył się pierwszy warsztat terenowy pn. **„Pod żaglami przez bieszczadzkie morze”**, który należy do cyklu **„Terenowych warsztatów dla przewodników, reprezentantów biur turystycznych, centrów informacji turystycznej, organizacji i instytucji działających na rzecz rozwoju Turystyki Przyjaznej Środowisku”**, prowadzonych w ramach projektu „Turystyka bez granic – wzmocnienie współpracy transgranicznej w turystyce w oparciu o zrównoważony rozwój środowiska”.

Warsztaty rozpoczęły się w piątek od regionalnej kolacji w Oberży „Zakapior” w Polańczyku, która posiada certyfikat GoToCarpathia w kategorii usługi gastronomiczne. Podczas kolacji grupie towarzyszyło dwóch bieszczadzkich śpiewających artystów: „Łysy” i „Chmielu”. Pierwszy nocleg odbył się w Licencjonowanym Ośrodku Szkolenia Żeglarskiego Krośnieńskiego Okręgowego Związku Żeglarskiego w Polańczyku. Na drugi dzień (sobota) po śniadaniu odbyła się prelekcja nt. historii żeglarstwa na Zalewie Solińskim, działalności Krośnieńskiego Okręgowego Związku Żeglarskiego oraz krótkie szkolenie żeglarskie (obejmujące instruktaż dotyczący podstawowych zasad żeglugi jachtowej) prowadzone przez legendę podkarpackiego żeglarstwa – kapitana Janusza Jagodę. Następnie podzieleni na dwie grupy uczestnicy weszli na pokłady jachtów „Argemon” i „Pamido”. Z Polańczyka trasa żeglarska wiodła do przystani Wojskowego Zespołu Wypoczynkowego „Jawor”, gdzie uczestnicy mieli przerwę na obiad. Po posiłku grupa wyruszyła w dalszą trasę po Zalewie Solińskim w kierunku miejscowości Teleśnica Sanna oraz Chrewni w poszukiwaniu odpowiedniego miejsca biwakowego. Drugi nocleg odbył się w kojach jachtowych w zatoce w okolicach miejscowości Teleśnica Sanna. Trzeci dzień to powrót do przystani w Polańczyku, wzdłuż starego koryta rzeki San, który jest jednym z dzikich i bardziej malowniczych miejsc nad Zalewem Solińskim. Warsztaty zakończyły się wspólnym zdjęciem na przystani oraz obiadem w Oberży „Zakapior” w Polańczyku.

WARSZTATY TERENOWE: „OD SANOKA DO DYNOWA” (SANOK, 10-12 CZERWCA 2011)

W dniach 10-12 czerwca odbył się drugi warsztat terenowy pn. „**Błękitny San – od Sanoka do Dynowa**”, który należy do cyklu „**Terenowych warsztatów dla przewodników, reprezentantów biur turystycznych, centrów informacji turystycznej, organizacji i instytucji działających na rzecz rozwoju Turystyki Przyjaznej Środowisku**”, prowadzonych w ramach projektu „**Turystyka bez granic – wzmocnienie współpracy transgranicznej w turystyce w oparciu o zrównoważony rozwój środowiska**”.

Warsztaty rozpoczęły się w piątek około godziny 19.00 wspólną kolacją w Ośrodku Rekreacyjno – Wypoczynkowym „Sosenki” w Sanoku. Po kolacji znalazł się również czas na rozmowy i dyskusje, dzięki którym uczestnicy warsztatów mogli się lepiej poznać.

Pierwszego dnia trasa sptywu rozpoczęła się w Sanoku, jej długość wynosiła około 27 km, przebiegała przez miejscowości: Trepcza, Międzybrodzie, Dębna, Tyrawa Solna, Mrzygłód, Hłomcza, Dobra, Łodzina, Ulucz i zakończyła się w Temeszowie. Na tym odcinku trasy grupa miała kilka krótkich postojów na odpoczynek i rozprostowanie nóg, w tym jeden około godzinny w Ośrodku Wypoczynkowym „Diabla Góra” w Tyrawie Solnej. Około godziny 19.00 uczestnicy dotarli do miejscowości Temeszów, gdzie planowany był nocleg, kolacja oraz wspólne ognisko w gospodarstwie agroturystycznym nad Sanem. Drugiego dnia rano po śniadaniu grupa wyruszyła w dalszą część trasy, która miała długość około 25 km, przebiegała przez miejscowości: Jabłonica Ruska, Niewistka, Wołodź, Siedliska, Nozdrzec i zakończyła się w Dynowie. Tam też czekał na uczestników bus, który przetransportował grupę z powrotem do Sanoka, gdzie czekały prywatne samochody. Warsztaty zakończyły się przemową instruktora Jacka Smulskiego oraz wspólnym zdjęciem w Ośrodku Wypoczynkowo – Rekreacyjnym „Sosenki”.

4 MILONY FRANKÓW SZWAJCARSKICH WSPARCIA NA ROZWÓJ TURYSTYKI NA OBSZARZE LGD „ZIELONY PIERŚCIEŃ”

W maju br. Szwajcarska Agencja na rzecz Rozwoju i Współpracy z Europą Wschodnią (Swiss Agency for Development and Cooperation with Eastern Europe) pozytywnie rozpatrzyła **projekt pn. „EUROszansa dla Lubelszczyzny – budowanie konsensusu społecznego na rzecz zrównoważonego rozwoju subregionu w krajobrazie kulturowym trójkąta turystycznego: Natęczów – Puławy – Kazimierz Dolny**”, który złożony został przez Powiat Puławski (lider) wraz z trzema partnerami: Lokalną Grupą Działania „Zielony Pierścień” w Natęczowie, Lubelskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Końskowoli i Lubelskim Ośrodkiem Samopomocy. Projekt otrzymał dofinansowanie w kwocie 4 mln CHF, tj. ponad 11,5 mln zł.

Projekt wdrażany będzie od sierpnia 2011 r. do końca 2014 r. na terenie 11 gmin (Baranów, Janowiec, Kazimierz Dolny, Końskowola, Kurów, Markuszów, Natęczów, gmina Puławy, Wąwolnica, Wojciechów i Żyrzyn) należących do Lokalnej Grupy Działania „Zielony Pierścień”. W ramach naboru wniosków przeprowadzonego przez Biuro Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy w obszarze tematycznym: „Inicjatywy na rzecz rozwoju regionalnego regionów pe-

ryferyjnych i słabo rozwiniętych" do dofinansowania wybranych zostało tylko 10 projektów z 37 zgłoszonych aplikacji.

Celem Projektu „EUROszansa dla Lubelszczyzny ....” jest wyrównanie szans rozwojowych obszarów wiejskich w województwie lubelskim poprzez podniesienie atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej oraz podniesienie poziomu jakości życia mieszkańców subregionu w krajobrazie kulturowym trójkąta turystycznego: Natęczów – Puławy – Kazimierz Dolny.

Projekt ma za zadanie:

- rozwój współpracy międzysektorowej na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich;
- stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości w zakresie rozwoju funkcji turystycznej jako istotnego czynnika aktywizacji mieszkańców podregionu w kontekście organizacji przez Polskę i Ukrainę EURO 2012;
- wyrównanie szans edukacyjnych oraz podniesienie jakości kształcenia ustawicznego, prowadzące do pełnego uczestnictwa mieszkańców obszarów wiejskich w życiu zawodowym i społecznym;
- rozwój komunikacji przestrzennej ukierunkowanej na promowanie podregionu oraz wzmocnienie tożsamości kulturowej społeczności lokalnej;
- wymianę wiedzy i doświadczeń z wysokorozwiniętymi państwami europejskimi w zakresie budowania partnerstw lokalnych.

Najważniejszym elementem projektu będzie tzw. re-granting, czyli udzielanie wsparcia finansowego w konkursach na projekty składane przez mieszkańców i podmioty z 11 wymienionych wyżej gmin. Zgodnie z podpisaną umową partnerską operatorem dotacji zostanie LGD „Zielony Pierścień”, która będzie: (1) prowadzić szkolenia przygotowujące potencjalnych beneficjentów do aplikowania o wsparcie finansowe, (2) organizować konkursy na granty, (3) rozliczać płatności oraz monitorować i kontrolować wdrażane projekty. Na to zadanie przewidziano w sumie około 8,4 mln zł. Wsparcie na projekty składane przez wnioskodawców może wynieść od ponad 5 tys. zł do 106 tys. zł.

HEJ SOBÓTKA, SOBÓTKA - PRZEDSTAWIENIE PLENEROWE (MIŁOCIN, 21, 24 CZERWCA 2011)

Na powitanie lata **Stowarzyszenie „U źródeł Ciemni”** (członek LGD „Zielony Pierścień”) zorganizowało piękne przedstawienie, w którym wystąpili aktorzy - mieszkańcy z gminy Wojciechów. **„Hej sobótko, sobótko. Dzień długi, a noc krótka ...”** - tymi słowami rozpoczęło się to widowisko plenerowe oparte na motywach „Legendy o wieży Ariańskiej”.

Czary, wróżby, tajemnicze znaki - tego wszystkiego można się spodziewać w nocy z 21 na 22 czerwca. Jest to bowiem zaczarowana noc, obchodzona dawniej wśród Słowian jako święto ognia i wody. Najważniejsze obrzędy związane były z

rozpalaniem ognia i zanurzaniem się w wodzie. Sobótka, zwana też nocą świętojańską, była również świętem miłości oraz płodności. Inna nazwa tej wyjątkowej nocy to święto Kupaty. Tak poganie nazywali święto poświęcone Kupale - bogini miłości i leczniczych roślin, a także patronce mądrych kobiet, które znają zioła i dobre czary. Stąd też nazwa kupalnocka.

Stowarzyszenie „U źródeł Ciemni” z Miłocina w dniu 24 czerwca br. było organizatorem kolejnego widowiska plenerowego przedstawiającego tradycje sobótkowe oraz kupalnocki z terenów wschodniej i centralnej Polski. Przedstawienie rozpoczęło się wieczorem w pięknym plenerze, w dolinie rzeki Ciemni w Miłocinie. W roli głównej wystąpili aktorzy z Teatru „Trema” z Wojciechowa, zespół wokalny ze Szkoły Podstawowej w Wojciechowie, uczniowie z Zespołu Szkół w Wojciechowie oraz członkinie Stowarzyszenia „Wojciechowskie Arianki”. Przedstawienie wyreżyserowali: Agnieszka Bardzel i Leszek Iwaniak. L. Iwaniak przygotował także scenariusz, oprawę muzyczną i scenografię. Była to druga odsłona tej inscenizacji, ponieważ jej premiera odbyła się 12 czerwca br. w Wojciechowie podczas Rodzinnego Pikniku.

JESTEŚMY GOTOWI NA DOM KULTURY+ (NAŁĘCZÓW, 27 CZERWCA 2011)

„Jesteśmy gotowi na Dom Kultury+” - tak brzmiał tytuł konferencji, która odbyła się w Nałęczowskim Ośrodku Kultury w dniu 27 czerwca br. Jej organizatorami były ośrodki kultury z województwa lubelskiego i podlaskiego (razem 7 placówek), które uczestniczą we wdrażaniu pilotażowego programu „Dom Kultury +”. Do Programu, którym zarządza Narodowe Centrum Kultury w Warszawie, zakwalifikowało się tylko 50 ośrodków z całego kraju.

Lokalna Grupa Działania „Zielony Pierścień” oraz Stowarzyszenie „Aktywna Wieś” w Drzewcach są partnerami lokalnymi Nałęczowskiego Ośrodka Kultury w ramach Programu. Konferencja zorganizowana została przez ośrodki kultury z Cycowa, Gródka, Krasnegostawu, Michałowa, Nałęczowa, Siemiatycz i Terespola. Uczestniczyli w niej przedstawiciele Departamentu Mece-natu Państwa z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Centrum Kultury, Stowarzyszenia Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej C.A.L. oraz wójtowie i burmistrzowie z gmin, gdzie wdrażany jest Program „Dom Kultury+” a także stowarzyszenia - partnerzy lokalni ośrodków kultury.

Podczas konferencji promowany był Program „Dom Kultury+” jako szansa na innowację w domach kultury, podsumowano pierwszy etap jego wdrażania, a także zaprezentowano dotychczasową działalność siedmiu placówek kultury uczestniczących w tym Programie. Celem Programu jest zainicjowanie szeroko rozumianej zmiany w funkcjonowaniu małych, lokalnych instytucji kultury i wykreowanie nowoczesnego, mocno osadzonego w kontekście lokalnym i społecznym centrum kultury,

NOWA INFRASTRUKTURA DLA ROWERZYSTÓW NA BURSZTYNOWYM SZLAKU GREEN- WAYS

Projekt pn. „Utworzenie sieci pętli rowerowych od Kazimierskiego do Kozłowieckiego Parku Krajobrazowego jako zintegrowanego, innowacyjnego i sieciowego produktu turystycznego” przygotowany przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień” (jako Lidera) wspólnie z 14 samorządami – Partnerami (Baranów, Dęblin, Garbów, Janowiec, Kamionka, Końskowola, Kurów,

Markuszów, miasto Puławy, gmina Puławy, Ryki, Wąwolnica, Wojciechów i Żyrzyn) uzyskał dofinansowanie z **Regionalnego Programu Operacyjnego w ramach Działania 7.1 – Infrastruktura kultury i turystyki**. Całkowita wartość Projektu to ponad 1,9 mln zł, a dofinansowanie z Unii Europejskiej – ponad 1,3 mln zł. Projekt realizowany będzie od września br. do końca lipca 2012 r.

Efektym projektu będzie sieciowy produkt turystyczny w postaci oznakowanych pętli rowerowych wraz z infrastrukturą na odcinku ponad 500 km. Otwarcie szlaków planowane jest przed wakacjami 2012 r. Sieć szlaków obejmie wytyczony i oznakowany 60-cio kilometrowy odcinek międzynarodowego **Szlaku Bursztynowego** od Janowca do Dębłina oraz kilkanaście połączonych ze sobą lokalnych pętli tematycznych, takich jak np. „**Szlak Różany**” (na terenie gminy Końskowola), „**Szlak Truskawkowy**” (na terenie gminy Puławy), „**Szlak wina**” (gmina Janowiec), „**Szlak Żelaza i Kowalskich tradycji**” (gmina Wojciechów), „**Szlak Jana Pocka**” (gmina Markuszów) itp.

Nowe odcinki pętli rowerowych projektowane są tak, aby były one bezpieczne dla rowerzystów (z dala od dróg o dużym natężeniu ruchu) i przebiegały przez obszary o dużej atrakcyjności kulturowej i przyrodniczo-krajobrazowej. Oprócz znakowania w ramach projektu na Szlaku powstaną zadane wiaty wypoczynkowe dla turystów, tablice informacyjne, punkty naprawy rowerów, punkty apteczne, tablice meteorologiczne informujące o aktualnych warunkach pogodowych, a nawet hot-spoty z dostępem do Internetu. Cała sieć szlaków jako produkt turystyczny posiadać będzie swój polsko-angielski portal internetowy z interaktywną mapą turystyczną.

Ponadto wydane zostaną mapy turystyczne z naniesionymi pętlami rowerowymi oraz lokalne paszporty dla turystów ze wskazanymi kilkudziesięcioma atrakcjami, które warto zobaczyć lub w których warto wziąć udział (np. muzeum, imprezy kulturalne, warsztaty kowalskie, warsztaty garncarskie itp.), wraz z miejscem na uzyskanie pieczętki lub wpisu od właściciela lub organizatora danej atrakcji.

DRUGIE ŚWIĘTO WINA (JANOWIEC, 28 MAJA 2011)

Dużym zainteresowaniem widzów cieszyła się **druga edycja Święta Wina w Janowcu**. Impreza odbyła się 28 maja br. na dziedzińcu janowieckiego zamku. Jej organizatorami było Stowarzyszenie Winiarzy Małopolskiego Przełomu Wisły, Muzeum Zamek w Janowcu oraz Gminny Ośrodek Kultury i Gmina Janowiec.

Turyści tłumnie odwiedzali stoiska, na których prezentowane były wina lokalnych producentów zrzeszonych w Stowarzyszeniu Winiarzy. Degustować można było wina z dziewięciu plantacji – „Maja” (lokalizacja - wieś Kowala w gminie Puławy), „Mały Młynek” (wieś Bronowice, gmina Puławy), „Pańska Góra” (wieś Podgórz, gmina Wilków), „Rzeczyca” (wieś Rzeczyca, gmina Kazimierz Dolny), „Stowicza” (wieś Bronowice, gmina Puławy), „Solaris” (Opole Lubelskie), „Sucha Dolina” (Krzczonów), „W Górze Puławskiej” (Góra Puławska, gmina Puławy) i „Wieczorków” (wieś Borek, gmina Gniewosów). Winiarze przygotowali do degustacji 30 win: 19 win białych, w tym 1 musujące; 8 czerwonych, w tym 1 musujące i 3 różowe.

W tym roku po raz pierwszy przyznano **Znak Karty Winnic Małopolskiego Przełomu Wisły**, czyli wyróżnienie określające najwyższą jakość wina naszego regionu. Wina oceniał panel polskich specjalistów podczas degustacji „w ciemno”. W tym roku Znak przyznany został Winnicy Solaris

- dla 4 win; Winnicy Dom Bliskowice - dla 2 win oraz Winnicy Pańska Góra - dla 1 wina.

Przypomnijmy, że malowniczy przętóm Wiśły (obszar na którym działa LGD „Zielony Pierścień”) to czwarty po Podkarpaciu, Małopolsce i zielonogórskim, odrębny winiarski region w Polsce. Tradycje winiarskie sięgają tu czasów średniowiecza. Wysoko ceniono wówczas winnicę w dzisiejszej Górze Puławskiej, której właścicielami byli benedyktyni z Sieciechowa (obecnie w powiecie kozienickim). W czasach nowożytnych winnice uprawiano głównie wokół zamków, jak np. w Janowcu. Co najmniej trzy winnice wraz z piwnicami do degustacji wina znajdują się w programie „**EKOMUZEUM Lubelszczyzny – Żywa Tradycja**” – projekcie współpracy zaplanowanym do realizacji w 2012 r. przez LGD „Zielony Pierścień” wspólnie z dwoma sąsiednimi LGD. Więcej o Stowarzyszeniu Winiarzy i jego działalności znaleźć można na stronie internetowej: www.winiarzempw.pl.

WIZYTA STUDYJNA GOŚCI Z OSETII (OBSZAR KORONY PÓŁNOCNEGO KRAKOWA, 9 CZERWCA 2011)

W dniu 9.06.2011 teren LGD „Korona Północnego Krakowa” odwiedziła sześćosobowa grupa gości z Republiki Północnoosetyjskiej - Alanii. Delegacja gościła w Małopolsce na zaproszenie Fundacji Partnerstwo dla Środowiska przez 4 dni, w trakcie których spotkali się m.in. z władzami województwa.

Nasze Stowarzyszenie, będące członkiem Krajowej Sieci Grup Partnerskich wspieranej przez FPDŚ, zostało zaproszone do udziału w organizacji tej wizyty studyjnej i w ostatnim dniu goście z zagranicy przyjechali zobaczyć obszar działania naszego Stowarzyszenia. Teren duży, a czas jak zwykle ograniczony, dlatego nie udało się zwiedzić wszystkich gmin.

Jednak goście odwiedzili gospodarstwo agroturystyczne „We Młynie” prowadzone w miejscowości Prądnik Korzkiewski (Gmina Wielka Wieś) przez Państwa Elżbietę i Pawła Woźniczka. Kolejnym punktem programu była wizyta na Zamku w Korzkwi (Gmina Zielonki) oraz zwiedzanie Stadniny Koni Huculskich w Nielepicach (Gmina Zabierzów), którą od lat prowadzą Państwo Barbara i Marian Mikołajewiczowie. W trakcie całej wizyty nasi goście mieli okazję poznać prawdziwą polską gościnność, skosztować tradycyjnych domowych potraw i wypieków, pojeździć konno, ale także porozmawiać o rozwoju m.in. turystyki na obszarach wiejskich. Goście, chociaż byli u nas krótko, byli bardzo ciekawi naszych doświadczeń, sposobów na rozwój lokalny i pomysłów na przyciąganie turystów. Wizyta zakończyła się późnym popołudniem.

W tym miejscu pragniemy podziękować wszystkim osobom, które pomogły nam przyjąć gości i zapewnić im ciekawie spędzony dzień. Przebieg wizyty można zobaczyć na zdjęciach zamieszczonych na stronie www.koronakrakowa.pl.